

Äpplet är en av de mest älskade frukterna vi har i Sverige. I den här foldern hittar du en sammanställning över de bästa historiska sorterna.

Sorterna har odlats under många år i vårt avlånga land och är även garanterat fria från skadliga virus. Därför har de fått både märkningen Grönt kulturav® och märkningen E-planta.

Foto: Lena Ansebo, Fredriksdal museer och trädgårdar

GRÖNT KULTURAV

Under varumärket Grönt kulturav® lanseras och saluförs växtmaterial som samlats in genom Programmet för odlad mångfald, Pom. Sortimentet består av frukt, bär, fröer, krukväxter, köksväxter, prydnadslökar, perenner, rosor, träd och buskar. Sorterna är odlade i Sverige före 1940, 1950 eller 1960 beroende på växtslag. Sorter framtagna i Sverige, oavsett ålder, får märkas med Grönt kulturav®.

E-planta

E-planta är en kvalitetsmärkning för svenskodlade buskar och träd utvalda för svenskt klimat. Även virusfria fruktträd och bärväxter säljs under denna beteckning. Väljer du E-märkta växter får du friska, pålitliga och odlingsvärda plantor som klarar vårt ofta tuffa svenska klimat år efter år.

FEM FAKTA OM ÄPPLEN

- I Norden har vi ätit äpplen åtminstone sedan vikingatiden.
- Idag skördas årligen cirka 30 000 ton äpplen av svenska yrkesodlare.
- Nästan en miljon svenska hushåll har egna äppelträd.
- Svenska äpplen kan vara upp till dubbelt så klimatsmarta som importerade att konsumera hos oss, enligt WWF.
- Äpplen är rika på fibrer, antioxidanter och c-vitamin.

HÄR HITTAR DU OSS:

Grönt kulturav®
www.slu.se/pom

@nationellagenbanken

E-planta
www.eplanta.se

@eplantaekonomiskforening

Var kan jag köpa dessa äppelträd?

Närmaste återförsäljare
www.eplanta.se/aterforsaljare

VÅRA BÄSTA HISTORISKA ÄPPLEN

'Oranie' E GK

GRÖNT KULTURAV

SLU

E-planta

VÅRA BÄSTA HISTORISKA ÄPPLEN

NIO ÄPPELSORTER SOM FÅTT BÅDE MÄRKNINGEN E-PLANTA OCH GRÖNT KULTURARV®

AROMA E GK

Balsgård Skåne 1973

En frisk och populär sort med saftigt, krispigt fruktkött med god balans mellan syra och sötma. Mognar i slutet av oktober. Trädet ger riklig skörd och frukterna är stora. God att äta direkt, men kan lagras fram till jul.

Härdighet: Zon 1-4

BIRGIT BONNIER E GK

Balsgård Skåne 1992

Ett medelstort vackert ljusgult äpple med röd täckfärg med fint vitt fruktkött och mild, söt smak. Mognar i mitten till slutet september och är godast att äta direkt från trädet. Hållbarheten är relativt kort, ca 1 mån.

Härdighet: Zon 1-4

FILIPPA E GK

Danmark 1880-talet

Ett medelstort gulgrönt äpple med lätt rodnad på solsidan. Saftigt, sötsyrligt fruktkött. Skalet är tunt med lite fet yta. Skördas i slutet av september eller i oktober, men är godast att äta under november och december.

Härdighet: Zon 1-3

GYLLENKROKS ASTRAKAN E GK

Östergötland? Slutet av 1700-talet

Ett välsmakande sommaräpple med vitt, mjukt och saftigt fruktkött. Frukten är knappt medelstor och ljusgrön med röda strimmor. Mognar i slutet av augusti till början av september och bör avnjutas direkt från trädet.

Härdighet: Zon 1-5

KATJA E GK

Balsgård Skåne 1966

En svensk sort med vackra, välsmakande äpplen. Fruktköttet är vitt, saftigt och lite mer sött än syrligt. Medelstor gulgrön frukt som täcks av en varmröd täckfärg. Skalet är vackert glänsande. Mognar i slutet av september.

Härdighet: Zon 1-3

MIO E GK

Alnarp Skåne 1956

En svensk sort med vacker röd färg och söt, lite syrlig intensiv smak. Fruktköttet är vitt och fint, närmast skalet ofta rödfärgat. Mognar i mitten av september och är god oktober ut, smaken försämras vid längre lagring.

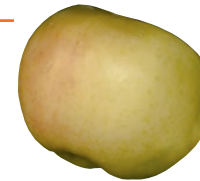
Härdighet: Zon 1-3

ORANIE E GK

Okänd plats, början av 1800-talet

En gammal sort med små till medelstora äpplen. Skalet är gulgrönt och kan färgas ljust tegelrött på solsidan. Fruktköttet är gulvitt, något mjöligt, men saftigt. Uppskattad sötsyrlig smak med kryddig arom. Mognar i slutet av september och bör ätas inom de närmsta veckorna. Ger riklig skörd och ger frukt redan i ung ålder.

Härdighet: Zon 1-5

RÖDLUVAN E GK

Balsgård Skåne 1994

Ett sagolikt vackert äpple som klarar tufft klimat. Medelstora äpplen som täcks av en intensivt mörkröd täckfärg. Fruktköttet är vitt, krispigt och saftigt. Aromatisk smak med bra balans mellan syra och sötma. Mognar i månadsskiftet september-oktober.

Härdighet: Zon 1-6

SILVA E GK

Alnarp Skåne 1970

Ett medelstort gulgrönt äpple med vitt, saftigt fruktkött med mild, sötsyrlig god smak. Härdig sort som är bra för norra delarna av landet. Mognar i Norrland i slutet av augusti eller början av september. Är god att äta direkt eller till mos.

Härdighet: Zon 1-6

VÅRA ÖVRIGA DUBBELMÄRKTA SORTER

LÖVFÄLLANDE TRÄD OCH BUSKAR	
Betula pendula 'Dalecarlica' E GK	Ornäsbjörk E GK
Rosa (Spinossissima-Gruppen) 'Valdemarsvik' E GK	Spinossissima-ros 'Valdemarsvik' E GK
Tilia x europaea KRISTINA® E GK (Eleonora ^{PBR})	Parklind KRISTINA® E GK (Eleonora ^{PBR})
Tilia x europaea 'Övedskloster' E GK	Parklind 'Övedskloster' E GK
FRUKTRÄD – SÖTKÖRSBÄR	
Prunus avium 'Büttners Späte Rote Knorpelkirsche' E GK	Sötkörsbär 'Büttners Späte Rote Knorpelkirsche' E GK
Prunus avium 'Gärdebo' E GK	Sötkörsbär 'Gärdebo' E GK
Prunus avium 'Heidi' E GK	Sötkörsbär 'Heidi' E GK
FRUKTRÄD – SURKÖRSBÄR	
Prunus cerasus 'Nordia' ^{PBR} E GK	Surkörsbär 'Nordia' ^{PBR} E GK
Prunus cerasus 'SKUGGMORELLE E ('Morello')	Surkörsbär SKUGGMORELLE E GK ('Morello')
FRUKTRÄD – PLOMMON	
Prunus domestica 'Allmänt Gulplommon' E GK	Plommon 'Allmänt Gulplommon' E GK
Prunus domestica 'Experimentalfältets Sviskon' E GK	Plommon 'Experimentalfältets Sviskon' E GK
Prunus domestica 'Herman' E GK	Plommon 'Herman' E GK
Prunus domestica 'Jubileum' E GK	Plommon 'Jubileum' E GK
Prunus domestica 'Opal' E GK	Plommon 'Opal' E GK
Prunus domestica 'Reine Claude d'Althan' E GK	Plommon 'Reine Claude d'Althan' E GK
Prunus domestica 'Reine Claude d'Oullins' E GK	Plommon 'Reine Claude d'Oullins'
Prunus domestica 'Tunaplommon' E GK	Plommon 'Tunaplommon' E GK
Prunus domestica 'Victoria' E GK	Plommon 'Victoria' E GK
Prunus domestica 'Violetta' ^{PBR} E GK	Plommon 'Violetta' ^{PBR} E GK
FRUKTRÄD – PÄRON	
Pyrus communis 'Carola' ^{PBR} E GK	Päron 'Carola' ^{PBR} E GK
Pyrus communis 'Clapp's Favourite' E GK	Päron 'Clapp's Favourite' E GK
Pyrus communis 'Clara Frijs' E GK	Päron 'Clara Frijs' E GK
Pyrus communis 'Conference' E GK	Päron 'Conference' E GK
Pyrus communis 'Doyenné du Comice' E GK	Päron 'Doyenné du Comice' E GK
Pyrus communis 'Fritjof' ^{PBR} E GK	Päron 'Fritjof' ^{PBR} E GK
Pyrus communis 'Göteborgs Diamant' E GK	Päron 'Göteborgs Diamant' E GK
Pyrus communis 'Ingeborg' ^{PBR} E GK	Päron 'Ingeborg' ^{PBR} E GK